

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Rețineri neîncasate nu se pri-
nesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
la Viena: la N. Dukez Nachf.,
N. Angenfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik,
la Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și în
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Biserica
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 12.

Brașov, Vineri 17 (30) Ianuarie.

1903.

Comuniune și paritate.

Cu ocaziunea dezbaterii asupra
noulor proiecte militare, ce s'a în-
cepăt deja în camera ungară, un
deputat opozițional din fracțiunea
lui Ugron, Ludovic Hollo, care e
tot-odată redactor-șef al lui „Ma-
gyarország“, dișe: „Nu cred că este
în interesul dinastiei ca armata să
represente spiritul german și senti-
mentul german. Armata ar fi mult
mai tare decât bazele ei ar fi așe-
date pe sentimentele naționale.“

Am citat această aserțiune a nu-
mitului deputat maghiar, fiind-că ea
exprimă — opiniunea generală ce
domnesce între Maghiari, pe care
Hollo, ca țiarist, trebuie să o cu-
noscă bine.

Așa-dér temelia armatei să fie
sentimentele naționale.

Förte bine, subscriem și noi, că
este mai tare o armată în care dom-
nesce însuflețirea națională.

Dér ce urmăză logic din vor-
bele amintitului deputat? De sigur
nu ceea ce pretinde Apponyi: ca să
fie cu toate mijlocele, permise și ne-
permise, suprimată în armată rându-
ela de până acum, după care în
acele regimente, cari în parte covâr-
șitoare sunt compuse din soldați de
naționalitate română, germană, sârbă
său slovacă să fie și limba regimen-
tului — care limbă este a se deo-
sebi de aceea a comandai — cea
română, germană, sârbă etc., ba să
se împiedece chiar formarea de ase-
mîni regimente și să se creeze unde
numai se pôte, în mod artificial,
regimente cu limba internă ma-
ghiară.

Nu urmăză din cuvintele mai
sus citate nici aceea ca toți supușii
statului să fie obligați a sci ungu-
resce, decât vor să devină oficerii în
armata comună, ci din contră ur-
mază, ca consecență logică, că cei
dela cârmă cu Apponyi cu tot trebuie
să pretindă ca să se respecte și

crute sentimentele naționale ale tu-
turor popórelor, cari compun acest
stat poliglot, în măsura, în care
acesta pôte fi admisibil fără de a
compromite interesele unității și ale
disciplinei armatei.

Este sciut de altă parte, că Ma-
ghiarii de câte ori vorbesc de sen-
timent național ca de o putere ele-
mentară, se au în vedere numai ei
pe ei și se gândesc numai la pro-
priile lor nisuințe egoistice și exclu-
siviste. Cel mult decât mai admit
când și când, că în Austria pôte să
fie ceva mai altfel ca în Ungaria și
că acolo pôte să se mai țină sémă
și de faptul, că imperiul e poliglot.

De sigur că așa a făcut și de-
putatul Hollo, la toate s'a gândit când
a rostit cuvintele de mai sus, numai
la aceea nu, că în Ungaria trăiesc
milióne de Români, Slovaci, Ger-
mani ș. a. cari au și ei sentimentele
lor proprii naționale, cari trebuie
respectate și scutite de factorii pu-
terei în stat, decât este ca în óra pe-
ricolului acesta să pótă conta că se
vor bate cu acea însuflețire, ce în-
doiesce puterile și favorisază șansele
invingerei.

Decă o fóie extremă maghiară se
miră, că abia acum după 34 de ani
dela înființarea dualismului e vorba
de a i-se da espresione prin intro-
ducerea de stéguri comune, pe care
să se vadă emblemele ambelor țări
dualiste, și că titulatura de cesaro
și regesc s'a introdus și ea numai
după 20 de ani de existență a dua-
lismului, atunci nu face decât a mă-
turisi păcatul guvernelor unguresci
cu nenorocita lor politică de rassă
intolerantă și exclusivistă.

Încă și ađi Maghiarii sunt în
rétăcire, cređend că în suprimarea
naționalităților ca individualități na-
ționale constă puterea lor înăuntru
și față cu Austria. Tocmai dimpo-
trivă, acesta este slăbiciunea lor ade-
vărată, acesta partea lor cea mai
vulnerabilă. Cei din Viena o sci

bine, pe când cei din Germania se
prefac a închide ochii, dér vęd și
ei bine unde e bubă.

De ar fi fost cum n'a fost și
Maghiarii ar fi avut mintea a-se îm-
păca cu naționalitățile conlocuitoare,
de sigur că toate mergeau alt-fel și
Apponyi, în memorandumul său cătră
Szell, n'ar fi trebuit să-și întemeieze
tótă speranța pe o măsură arbitrară
a conducerii armatei, cu care acesta
să vină în ajutorul nisuințelor de
maghiarisare și în sinul armatei.

„Brasso Hirlap“ vorbea de co-
muniunea ce ar trebui a se valida
și de paritatea ce este exprimată în
legea dualistă. Nici una din aceste
n'ar trebui să fie ignorate seu delă-
turate, decât s'ar face deplină dreptate
și naționalităților în armată, ținên-
du-se sémă și de sentimentul na-
țional, care nu este și nu pôte fi
identic cu sentimentul național al
elementului domnitor maghiar.

De aceea a avut dreptate de-
putatul Hollo, că în armată înainte
de toate trebuie a-se ține sémă de
sentimentele naționale ale popórelor
ce-o compun.

Desbaterea asupra proiectului
de recruți s'a continuat în ședința de
eri a dietei. Primul orator Francisc U-
vary, independist. El a atacat violent pro-
iectul și a cerut să fie luat de la ordinea
zilei.

Mare surprindere a produs discursul
contelui Eugen Zichy din partidul liberal.
În mijlocul aplauselor furtunóse ale opo-
ziției, Zichy a declarat, că iese din parti-
dul liberal și, conform promisiunilor ce le-a
făcut alegătorilor săi, nu votază proiectele
(„Eljen“-uri sgomotóse de pe băncile opo-
ziției)

Din partea guvernului a răspuns mi-
nistrul de honveđi br. Geza Fejerváry. El
a declarat, că nisuințele naționale accen-
tuate de oratorii din opoziție, vor fi luate
în considerare de cercurile dirigitóre ale
armatei, decât nu vin în conflict cu unitatea
armatei.

Declarațiunea această a făcut-o Fejerváry
pentru a mulcomi spiritele și a îndupleca
oposiția, să fie mai cruțătoare față cu pro-
iectele în dezbateri.

Banffy — și cei trei. Scim că în
camera magnaților br. Desideriu Banffy a
îndreptat un atac violent contra proiectu-
lui de lege privind la pașapórturile pentru
Croația. Atacul acesta s'a dat cu plan.
Acum când în dietă se desbete asupra
proiectelor militare, opoziția făcend ade-
vărată obstrucție, era momentul ca și în
camera magnaților să fie luat guvernul la
aspră critică din partea cuiva. Ministrul-
president Col. Szell n'are ađi un mai mare
adversar politic, decât pe Banffy. Și Banffy
s'a hotărît să mai apară odată ca „factor
prin fapte“ (tettekkel tényező). Dér a pă-
țit'o. Propunerea lui de a se modifica pro-
iectul în sens șovinist maghiar, a fost res-
pinsă. N'au votat cu Banffy decât 3 din
membri camerei. Votul acesta e caracte-
ristic și ominos pentru fostul ministru-pașă.
De tăcea mai bine făcea, — unde ar fi ră-
mas însă laudele ce i-le aduc foile opo-
ziționale, laude, pe cari Banffy le incasază
bucuros.

Vaticanul și Macedonia. După-
cum se anunță din Roma, Vaticanul se
interesază mult de cestiunea macedonă.
Dilele trecute a fost chemat la Roma
episcopul titular Menini, vicarul apostolic
din Filipopol, ca să raporteze papei și
cardinalului Rampolla asupra situațiunei
din Macedonia. Menini e de părere, că nu
se va puté evita la primăvară o răscolă
în Macedonia. Reformele, ce le-a promis
Sultanul, mai mult strică, decât să folo-
sască. Prin promisiunile acestea Pórtă n'a
liniștit pe creștini, ér pe musulmani i-a
iritat. După Menini, ori-ce reforme sunt
zadarnice, populațiunea creștină e decisă
de-a începe în Balcani lupta contra Isla-
mului. — Interesant, că aceeași părere o
au și consuliitalieni din Balcani, cari
profetesc evenimente grave la primăvară
în Peninsula-balcanică.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Séră de tómnă.

De François Coppée.
— Fine. —

Paz se aședă lângă dēnsa și începură
o conversație. Ea îl vęduse o singură
dată, înainte de asta cu trei ani la Con-
cert Colonne, în ziua când își dirigia în-
suși compoziția „Suite d'orchestre“. Si
compositorul măgulit, își apropiă scaunul
și mai mult. Cum? O singură dată l'a
vędut și nu l'a uitat? Cine putea să fie
óre dēnsa? — O, nimic ceva estraordinar!
Ea se numia Lucia și locuia nu departe
d'aci — în strada Gay Lussac — la o
soră a ei mai mare, care este vęduvă și
are principii förte severe. Acestei surori
i-a incredințat crescerea micului ei băiat.

Un copil? Va să dică e măritată?

O nouă înșoșire. Nu, nu 'e măritată,
și conversația deveni mai intimă. Adevē-
rat, ea mai stă în contact cu domnul, care
este tatăl băiatului, dér mai rar și numai
ca prietină. Ea n'a fost în tot-déuna cu

minte; acuma însă s'a sfârșit cu ștrēngă-
riile; în curēnd are să fie de 24 ani, prin
urmare femeie în etate, și n'are altă țintă,
de cât să pótă trăi liniștită cu soru-sa din
micile ei rente, și să muncască. Amēndouē
erau modiste. Une-ori vine în parcul
Luxemburg să asculte muzica militară
și să aștepte aci băiețașul ei, care umblă
la școlă în strada Royer-Collard.

Ecă așa își spuse tótă biografia cu
o naivitate copilărescă, cu voce blândă,
ochii ațintiți în pământ și cu vērful um-
brelei făcend diferite desemnuri în nășip.
Mihail o asculta zimbind și mirat de sine
însuși cum pôte să asculte cu atâta inte-
res o istorie atât de banală. Și îl copleși
un sentiment dureros, uitându-se mai de-
aprópe la dēnsa și zărind la tēmples și pe
față semne ușóre de vesteđire.

Cum se putea una ca asta cu un
bărbat favorizat de sörte, cum a fost fa-
vorizat Mihail Paz, să găsască plăcere de
acastă ființă neînsemnată și să se arunce
în emoțiile unei aventuri?

Asta era lipsa de consecență a ri-
sipitorului, care prăpădesce o avere și se
aplică pentru un ac cu bold.

A doua și a treia și Paz éráși
veni în parcul Luxemburg și tot-déuna
întēlnia aici pe Lucia. Ea îi măturisi, că
în ziua când l'a vędut în Concert Colonne
i-a plăcut, da, i-a plăcut förte mult! —
Și că mai deunăđi, când stătea răzimat
de balustradă, doria din tótă inima, să-i
vorbescă.

Romanul început în chipul acesta
ajunse förte degrabă la locul, care se
exprimă în tipar cu trei rēnduri depuncte
și unde fetele tinere, cari cetesc romanul
pe ascuns, oftază și se înșoșesc. Dér,
unde Mihail Paz, care avusese în viétă-i
atâtea aventuri, se aștepta la o relațiune
trecătoare, pe care în curēnd o va uita,
simția o fericire intensivă, care îl surprin-
dea. Iubirea această, după care n'avu ne-
voie, de cât să-și întindă mâna, îi făcea
așa de bine, iubirea această nemeșteșugită
fără tocmelă, naturală, simplă și instinc-
tivă!

Mihail Paz era cu desăvērșire cople-
șit de iubirea sa, care îi procura atâta
mulțumire. Într'o și exclamă: O Dómnē!
Óre să fie adevērat? O iubesc eu? Mai
sunt eu capabil de iubire? În adēncul

sufletului său par-că auđia o voce contra-
dicțóre, ironică... Era tocmai o lună de
când cunoscea pe Lucia, de aceea hotărî
Mihail Paz, favoritul femeilor, care fer-
meca chiar și prinsesele, să dea sērmanei
fete un ospēț și să petrecă cu ea o și
întrégă la țéră.

* * *

Trebuia să plece cineva förte de di-
minēță, decât voia să ajungă la dejun în
satul, care este situat la nord de Paris,
încunjurat de păduri și lacuri. Ea fű cea
dintăiu la gară, și el o găsi la ghișeu cu
un geamantan mic.

În compartiment erau singuri, tot așa
și în omnibusul, cu care și-au urmat dru-
mul, după-ce s'au dat jos din tren. Lucia
era de o veselie exuberantă și dând din
palme ca o copilă striga: „Are să fie o
și frumosă“. Încetul cu încetul se împraș-
cia negura și din departare se vedeau
turnurile bisericilor. Peste o óră sosiră la
țintă.

După-ce dejunară ceva la birt, eșiră
în pădure, bucurându-se de aerul curat,
de care Parisienii nu prea au parte. Tre-

Germania și Venezuela.

Scirile mai noue ce sosesc din Venezuela arată, că lucrurile au intrat acolo într-o fază foarte critică. Rescuțații au bătut oștile prezidentului Castro conduse de generalul *Regalado*, care a părăsit capitala, ca să atace pe rebelii.

Intr'aceea Germanii au debarcat și au pus mâna pe fortul San-Carlos, aruncându-l în aer.

Imprejurarea aceasta a iritat și mai mult opiniunea publică din America în contra Germanilor. Fiul ministrului de război prusian Gossler, care ocupă un post la o bancă din New-York, a fost insultat de mulțime, care a strigat: „Jos Germanii!” Mai mult. Guvernul Statelor-Unite a ordonat tuturor șantierelor, să pue pe picior de război bastimentele militare. În arsenalele Statelor-Unite se lucrează cu mare zor la pregătirea flotei, căci e vorba să fie apărută faimosa doctrină a lui Monroe: „America a Americanilor.”

Pressa americană poartă un limbajiu foarte violent la adresa Germaniei, ceea-ce face, ca în Germania să domnescă mare iritațiune contra Americanilor. Mulți cred, că un război cu America ar fi inevitabil.

Etă câte-va interesante amănunte asupra primei bombardări a fortului San-Carlos.

Canoniera germană *Panther*, care se găsea lângă fort, a luat pozițiune la vre-o 5 mile depărtare de densusul, la 3 ore după amiazi.

Un diarist american s'a apropiat de fort, în afară de bătaia tunurilor crucișătorilor germani, și a putut asista la canoada, care s'a urmat timp de trei ore, până la orele șese.

Vineta și *Falke*, aședate la vre-o 4 mile de țerm, aruncau asupra fortului o ploie de obuze. Focul n'a încetat decât odată cu venirea nopții. Germanii s'au întors în larg, după o a doua încercare de debarcare a trupelor la San-Carlos. La pola fortului.

La orele șapte seara, diaristul a întovărășit pe un telegrafist al guvernului, care venea cu o depeșă de la președintele Castro către comandantul fortului. Sosind în fort, au găsit zidurile fortului foarte deteriorate. Două-spre-zece cadavre zăceau înapoia zidurilor, și cinci-spre-zece răniți erau întinși pe bastionul interior. Fortul era împănăat cu sdroboturi de obuze.

Un mare număr de obuze au căzut fără să se spargă. Depositul de praf de pușcă, lovit de două obuze, era să sară în aer. Mai cu seamă au suferit zidurile din spre lac.

Comandantul fortului crede, că Germanii au asvêrlit mai mult de 1600 de obuze. Cu tot focul întrerupt al pieselor moderne, desastrul n'a fost așa de important cum s'ar fi creșut.

Satul San-Carlos a suferit mult: 60% din obuzele îndreptate contra fortului s'au

spart de-asupra satului, înainte de a ajunge țintă.

Tunurile fortului neavând o bătaie suficientă pentru a ajunge până la *Falke* și *Vineta*, n'au răspuns la focul acestor vase.

Mai multe tunuri ale fortului au fost distruse, afară de cinci piese utilizabile.

Generalul Bello, comandantul fortului, e un soldat curajos și întrepid.

În timpul bombardării, care nu l'a intimidat de loc, a dat o dovadă de cea mai mare bravură. Comandantul fortului e hotărât să reziste atât, cât va fi posibil. Și e încredințat, că tunurile care îi rămân, vor pute să scufunde pe *Panther*, decât ar încerca să forțeze intrarea canalului pentru a pătrunde în lac, în căutarea vasului venezuelan *Miranda*.

Două-zeci și cinci de pescari indieni au fost uciși și răniți, în satul San-Carlos, în cursul bombardării.

La Maracaibo a avut loc o manifestație populară; populațiunea a parcurs străzile orașului, fără însă să insulte pe locuitorii germani.

„Albina” și „Concordia”.

În diarul „*Fugg. Magyarorszag*” a apărut din incidentul lichidării „*Concordiei*” o scire tendențioasă menită a discredita vechiul nostru institut financiar „*Albina*”. Am amintit deja despre declarația, ce a trimis-o în privința acasta directorul „*Albinei*” d. Partenie *Cosma* revistei financiare „*Magyar Pénzügy*”. Acuma având înaintea noastră numărul de la 22 Ianuarie al numitei reviste, cu declarația amintită reproducem din ea următoarele:

„*Concordia*” s'a înființat la 1896 ca întreprindere comercială pe acții cu un capital de 200.000 corone având scopul de a sprijini și desvolta comerțul prin comunele rurale din împrejurimea Sibiiului, eventual și din alte ținuturi și peste tot spre a deștepta în popor spiritul comercial.

Cred, că această țintă comercială și curat patriotică numai reavoința o pôte desfigura în „program public spre a susține mușterii români de la comerțanții maghiari și sași”, mai cu seamă, că în Sibiiu nici n'a existat și nici nu există vr'un comerciant maghiar, căruia „*Concordia*” s'e-i fi făcut concurență.

Din nenorocire este adevărat, că societatea, începând cu anul 1899 a lucrat neconținut cu perdele și de ore-ce după ultimul bilanț suma totală a perderilor s'a urcat la 102.000 corone, conform §. 187 al legii comerciale, trebuind a hotări, decât se menține societatea, ori se lichidază, direcția a convocat pe 13 Decembrie a tr. adunarea generală și a enunțat lichidarea.

Acționarii — între cari și „*Albina*” — în adevăr sufer pagube. creditorii însă nu perd nici un ban, pentru-că activele și 48% din capital sunt suficiente spre a acoperi chiar și în cazul cel mai nefavorabil pasivele.

În ceea ce privește *Albina*, nu pôte

fi de cât o dorință pie din partea acelor cari colporteză cu rea voință că:

„*Lichidarea „Concordiei” a provocat mari tulburări la „Albina”.*”

„*Că acest institut financiar a avut în anul trecut și alte perderi însemnate*” și

„*că directorul își va da în curând dimisia*”.

La „*Albina*” nici nu s'a discutat lichidarea „*Concordiei*” de ore-ce acțiunile „*Concordiei*”, s'au amortisat încă la 1901, ăr ce are de luat, sunt acoperite.

„*Albina*” nu numai că nu a avut perderi însemnate, dăr din potrivă, de la întemeierea ei n'a avut bilanț atât de favorabil, ca cel de anul trecut.

Er directorul *Albinei* în contra dorinței numeșorilor lui pismași, n'are nici motiv, nici gând să-și dea dimisia.

Din potrivă, tocmai fiind-că institutul pentru înflorirea căruia și-a jertfit partea cea mai bună a activității sale, are mulți dușmani și pismași, directorul își ține de datorie, cât timp îl vor servi facultățile corporale și spirituale, de a-se menține la postul său atât de expus.

De la Academia Română.

Academia Română a primit două importante donațiuni, în ședința sa de la 10 Ianuarie curent:

D-na Ana V. A. *Urechia*, printr'o scrisore adresată Academiei, îi face donație, conform cu dorința exprimată de mult regretatul *Urechia*, soțul său, toate manuscrisele și documentele istorice.

D-l Dr. Ion *Mihályi*, membru corespondent al Academiei, domiciliat în Sighet (Maramureș), i-a trimis un document, scris în latinesce și purtând data de 22 Iunie 1384.

Prin acest document, Regina Maria a Ungariei, fiica lui Leopold, întărește în stăpânirea moșiei Cuhia, cu toate trupurile ei, din Maramureș, pe Balc Voevod, comitele Maramureșului, și pe frații lui Drag și Ion, cu toții fiii lui Sas Românul, pentru bravura lor ostășească.

În aceeași ședință, d-l profesor Ion *Tanovicanu*, membru corespondent, a prezentat fotografia unui document, care se pare a fi cel mai vechiu cunoscut până acum.

Acest document este de pe vremea lui Alexandru cel Bun, și poartă data de 11 Februarie 1400.

Originalul documentului aparține d-nei Maria Stroescu, văduva fostului președinte al trib. de Roman și proprietara moșiei Ghergheleul (Vasluiu).

SCIRILE DILEI.

— 16 (29) Ianuarie

Comunitatea bisericăscă română din Budapesta a ținut zilele acestea o adunare constituantă sub președința parochului Ghenadie Bogoevici. S'a ales președinte mirean Dr. Iosif Gall, membru în camera magnaților, vice-președinte George Szerb, deputat. Membrii în reprezentanță: Gherasim Raț, cons. min. în pensiuene, Gh. Ioanovics, secretar de stat în pensiuene, Iuliu cav. de Pușcariu, judecător de tribunal, Dr. Augustin Dumitrean, medic de poliție, Dr. Victor Cupșa, secretar ministerial, Dr. Emil Babeș, avocat, Silviu Suci, secretar ministerial, Ioan Kavidache, proprietar, Paul Teodorescu și Ioan Martin. Membrii în curatoriu: Gh. Rădulescu, farmacist, Gh. Liuba, inspector de poștă și telegraf. La sfârșitul ședinței d-l Dr. Gall raporteză comitetului, că în cestiunea zidirei de biserică s'a înaintat o petiției la magistrat.

Principele moștenitor român în Iași. O telegramă din Iași anunță, că Principele Ferdinand a sosit acolo Marți dimineața la 9½ ore în mijlocul unui mare entusiasm. Tôtă elita capitalei Moldovei se afla pe peronul gării, frumos împodobit pentru această ocazie. A. S. R. a fost întâmpinat de primarul orașului, C. B. Penescu, care conform tradițiilor, a oferit moștenitorului tronului pâne și sare. De

la gară, A. S. R. a fost condus la Mitropolie, unde s'a oficiat o rugăciune de bună venire în capitala Moldovei.

Convenția ungaro-română asupra pescuitului. Delegații români și unguri vor semna zilele acestea, la Budapesta, convenția ungaro-română asupra pescuitului pe Dunăre.

În procesul celor trei Slovaci, fații Marcovici și preotul evang. Ciulic, s'a continuat alaltăeri pertractarea. La ordinea șilei ascultarea martorilor, cu care ocazie s'au produs scene agitate. Pertractarea continuă.

Șematismul localităților din Ungaria. Biuroul central de statistică a scos din sub țipar acum de curând șematismul localităților din Ungaria (A magyar korona országainak helységnevtára). Șematismul acesta nu conține, decât numirile maghiare, așa că folosul practic al acestei cărți este limitat numai la persoanele oficiale, cari cunosc numirile maghiare.

Necrolog. Din Șard (comit. Albei inf.) primim scirea, că ađi a răposat acolo octogenarul *Ioan Urzică*, fost comerciant. Răposatul era unul din vechii noștri comercianți din Brașov, Român de inimă și bărbat de nobile sentimente. În timpul din urmă trăia retras în comuna Șard. — Adresăm nemângâiatei sale soții și familiei sincerile noastre condolențe!

Pentru masa studenților din Blăși. D-l *Petru Pop*, jude de tribunal în pens., a dat 20 corone la masa studenților din Blăși, în loc de cunună pe mormântul regretatului *Ioan Urzică*, fost comerciant în Brașov.

Conflict turco-italian. Posta italiană dintre Santi-Quarante și Ianina (Albania) a fost confiscată zilele trecute din ordinul guvernatorului *Takur Osman-pașa*, care voia să cunoscă numele Albanesilor, cari se aflau în relațiuni cu Italia, bănuind pe mulți șefi albanesi, că ar fi compromiși. Italia a protestat la Pörtă pentru această confiscare și a cerut destituirea *Valiului*, care persecută pe Italieni. Pörtă n'a luat până acum nici o măsură.

Pedepsa lui Lynch. Din Londra se a telegrafază, că s'a schimbat sentința, ce d s'a adus în procesul contra deputatului irlandez *Lynch*. Pedepsa cu mörte a fost a schimbată în pedepsă cu închisore pe viață.

Viriliștii români din comitatul Sălajiu. Între 196 sunt următorii 24 români: George Pop de Băsești 1494 c. 40; Andrei Cosma, director Șimleu 1365-58 (dupl.); Florian Cocian, adv. Ceh 1150-08 (dupl.); Dr. George Pop, adv. Zălau 1032-40 (dupl.); Mihai Bohățel, Supurul de-jos 988-58 (dupl.); Vasiliu Mica S. B. Odorhei 754-79; Dr. Gavr. Kindriș, Tășnad 672-80 (dupl.); George Siladi, Sănișlău 581-06; Dr. Ladislau Gyurkó, advocat 580-12 (dupl.); Ioan Kesely, protop. 512-58 (dupl.); Alexandru Pop, jude cerc. Ceh 482-48 (dp.); Dr. Mih. Pop, adv. Șimleu 434-96 (dp.); Vasile Pop, protop. Oarța de-jos 433-70 (dp.); Dr. Iuliu Pop, v.-notar și comit. Zălau 432-58 (dp.); George Filiș E propriet. Santău 404-72; Vasile Rob, notar B. Borla 388-63; Ion Bancoș, Selsig 382-96; Laur. Bran, preot Săplac 353-38 (dp.); Mihai Pop, preot Cuceu 352-14 (dp.); Augsi Vicaș, preot Hidig 324-06 (dp.); Ioan Fi A lip, proprietar Santău 322-03; suplentele Cornel Borbola; Gavr. Meseșan și Ioan Basti.

Sigismund Singer, corespondent budapestan al diarului „*Neue Freie Presse*” și membrul în partidul liberal, a eșit din acest partid, în urma atacurilor ce s'au făcut contra lui în afacerea descoperirii faimóselor pretensiuni apponyiste.

Conte deținut. În Viena a fost aretat contele Andreiu *Raday*, care pentru escrocheriile sale a fost stat la rēcóre în Budapesta. El a fost deținut pentru înșelăciuni.

buia să profite de ocaziune, căci în Octombrie zilele sunt așa de scurte.

Nici nu băgară de seamă, cum trech diua. De-odată se făcu amurg, tocmai când ajunseră la marginea unui lac. Lucia sedea pe un trunchi de arbore răsturnat, ăr Mihail stetea întins pe mușchiu la picidrele ei, rēzimându-și capul pe genunchele amicele. Lucia, care își scóse o mănusă, îi neteșia pērul.

Ce óră sublimă! Nici un zefir! Nici un nor! Incutul se ascunde sórele dapă deal și în suprafața argintie a lacului se oglesc arborii.

Mihail se simte de-odată cuprins de un dor nemărginit; i-se părea că tot trecutul său s'a stins și că tótă viața lui n'ar fi, decât această singură minută. Inima lui atrofiată, pe care natura a întinerit-o pentru un moment, încercă, întocmai ca un trandafir întărđiat, să înflorēscă. El pune pe încheietura de la mâna Luciei o sărutare lungă și caldă și șoptesce pentru prima óră cuvintele, pe cari în nobila sa aversiune față cu minciuna, nu le-a mai

rostit de o lungă serie de ani: „Te iubesc”.

Însă tocmai în acest moment dispăre sórele din zare. De-odată, ah, se recesce apa, ceriul, arborii și și inima acestui bărbat. Lucia, care privi adēnc în ochii iubitului, citește în ei această recire subită și cu sinceritatea copiilor naturei și cu resignarea calmă a celor umiliți, îi răspunde tristă, cu vocea stinsă: „O nu, Mihi, tu nu mă iubesci. Eu sunt aceea, care te iubesc!”

Lucia încă tot mai iubesc pe Mihail și lui îi place să fie iubit de ea. Însă decât motivele ultimului său vals în tranșiția lor la accentele mollesprimă o durere desperată, acesta provine d'acolo, că compositorul în aceste câte-va accente a exprimat cuvintele acelea triste, pe cari tineră femeie le pronunțase pe malul lacului, după ce asfințise sórele de tómnă. Etă de ce acest vals, pe care nimeni nu-l pôte asculta, fără să-i dea lacrimile în ochi, poartă titlul: „*Seră de tómnă*”.

Petrecerea cu dans a societății „Casino și cercul militar științific“. Sâmbătă în 31 Ianuarie se va ține în sala cea mare a Redutei petrecerea cu dans a societății „Casino și cercul militar științific“. Inceputul la 8 ore 30 minute. — Prin împrejurări până acum încă nelămurite, o parte a biletelor de invitare n'au sosit la mâinile adresaților. Deoarece tuturor oșpeților de până acum ai societății li-s'au trimis și anul acesta bilete de invitare, acei on. oșpeți, cari până acuma n'au primit bilete de invitare, sunt rugați a considera acest comunicat drept invitare.

Print împușcat. Prințul Stolberg-Stolberg Wolfgang, membru pe viață al camerei seniorilor prusieni, a fost găsit mort în castelul său din Rottleberod. Nu se știe, decât prințul a căzut victima unei nenorociri, sau a unui atentat.

O unghurică soția unui chan din Persia. Diarului „Pesti Hirap“ i-se anunță din Arad un interesent roman amoroș: d-na H. I. după mărtașia soțului ei, care fusese ofițer superior, s'a stabilit în Budapesta, moștenind de la el o avere frumoșică. În anul trecut, frumoșă și tânără veduvă H. I. se duse la Constantinopol cu o prietină de a ei, Ștefania Raduly, al cărei soț fusese proprietarul hotelului Hungaria din capitala Turciei. Cu ajutorul amicei sale, care era foarte cunoscută, veduva intră în societatea de elită, făcând mari furori cu frumusețea ei de creolă. Un tânăr prinț turc, Mihed bey, fost secretar al legației otomane din Atena, s'a înarmat de ea și i-a cerut mâna. La cât-va timp după săvârșirea căsătoriei, tinera femeie se duse la Arad, ca să-și aranjeze afacerile financiare. Când s'a întors la Constantinopol, divorțată de Mihed bey, nu se știe din ce motive. Frumoșă femeie plecă la o baie de lângă Smirna, unde un chan din Persia se înamora de ea și o luă de soție, ducându-o în Persia.

Încercare de sinucidere. Lucrătorea Aranka Szépe din Timișoara locuia într-o odaie cu fratele său. Alaltăieri, fiind numai singură acasă, luă un lighean și punând în el cărbunii de lemn (mangal) aprinși, se culcă lângă lighean și ținu gura deschisă ca să-i intre oxigenul de cărbuni în plămâni. La amiazi venind fratele său acasă, găsi ușa închisă. El intră pe ferestre și văzu pe soru-sa culcată jos și nemișcată. Dându-i-se repede ajutor, fu readusă la viață. Fata întâiu n'a vrut să spună motivul încercării de sinucidere, pe urmă totuși mărturisă, că a vrut să se omore, din cauza, că un om necunoscut i-a răpit onoarea și cu rușine nu mai vră să trăiască.

Copil părăsit. Grigore Lupescu din Beregsău se duse la tîrg la Timișoara. La porța din Mehala nu departe de comună observă un copilăș în pielea goală, înghețat. Copilul putea să fie de vr'o 8 zile. Copilul l'a transportat poliția la morgă, er pe mama fără suflet o caută.

Concert. Duminecă 1 Februarie mușica comunală va da un concert la hotel Europa. Inceputul la orele 8. Intrarea 60 bani. — Societatea filarmonică ține Vineri în 30 Ianuarie la orele 8 **repetiție generală** (soc. filarmonică, școala preparatorie și mușica comunală) în noua casă industrială. Această repetiție se ține în vederea marșului concert filantropic de la 5 Februarie.

În magazinul de încălzăminte I. Sabadeanu Brașov, Strada Porții Nr. 10 care de 34 ani se bucură de un renume bun și care posedă un mare sortiment (alegere) de încălzăminte solidă și modernă, de toate soiurile pentru domni, dame și copii, de iernă și de vară, se poate procura încălzăminte cu **prafuri reduse, foarte ieftin**, rata precum și după măsură. Pentru soliditate garantă firma.

Un fragment

despre scrierea română.

De Non quis — sed quid.

Cu tot dreptul a dis un literat renumit, că Românii au cea mai frumoșă limbă, d'ér n'au nici ortografie, nici gramatică cum se cade; și un statistician mai de curând a constatat, că noi avem astăzi peste trei-zeci de ortografii române.

Dér ce sunt trei-zeci — când Românii numără aproape două-sprezece milioane?

De când în loc de regula, ca să scriem cu toții la un fel, lăsând largitudine numai pentru pronunțare, până ce și acesta cu încetul de sine se va unifica, — s'a enunțat séu mai bine d'icând, s'a întotocit principiul, ca să scriem cum vorbim — fie-care scrie după jargonul séu, unul mai gros, altul mai subțire, unul mai pe nas, altul mai din virful limbei, unul mai din gușă, altul mai din buze, unul mai pe latină, altul mai pe anti-latină etc.

Numai astfel e posibil să vedem unul și același cuvânt scris chiar și de unul și același autor, adeseori în una și aceeași constanțiuine în diferite moduri, d. e. *român, român, rumân, rumîn, — bêtrân, bêtrîn, bătrân, bătrîn* etc.

Ca la noi — nicăiri!

Se susține, că să scriem cum se vorbește — d'ér *corect*. Dér ce e corect? Cine judecă ce e corect și ce nu e corect? Cine altul, decât vanitatea proprie?

Așa vedem, că se confundă adeseori alterându-se *é* și *ó* vocale accentuate, cu diftongii *ea* și *oa*, cu toate că altfel sună cele dintâii și altfel ceste-lalte, d. e. *cépa* și *tótá*, apoi *real* și *toaletá* etc.

Vocalele *é* și *ó* accentuate sunt sunuri nedivisibile, atât în pronunțare, cât și în scriere, analog sonului *# c = cis* în scala musicală între *c* și *d*. ce se produce prin atingerea numai a unei corderé séu clape; pe când *ea* și *oa* forméză un diftong din două vocale, ce se produc prin două sunuri împreunate analog *cd* în scala musicală, ce se produce prin atingerea de două corderé séu clape.

De confusiunile alterațiunilor între *é* și *ó* și între *ea* și *oa* se țin și celelalte apendice, precum: *lucreaza, lucriază, lucriază* etc. în loc de *lucréză*.

În asemenea anomalie cad și aceia, cari abandonéză accentele peste tot, séu cel puțin peste *á*, — scriind d. e. pentru *lumina lumină* numai *lumina* și *lumina*, pentru *lumină* și *lumină* numai *lumină* — și pace!

Aceșta se vede, că provine de acolo pentru-că Softele, voind a întrece pe Mahomed, interpretéză fals pronunțamentul autorului Criticelor unde d'ice: „*nefiind chemat accentul în nici un alfabet din lume a esprima pe a*“ — (dér premité:), „*făcând abstracție de la considerări etimologice*“ (Crit. III 262).

Dér orî și cine cu mintea sănătósă, chiâme într'ajutor pe toți cei șeptedeci de dascalii ai școlei Alexandrine, nu va pute interpreta dicțiunea citată altcum, de cât, că nu se pôte substitui *á* numai prin semnul accentului acolo, unde vocala *a* trebuie a se manifesta apriat d. e. în *real, creat, toaleta* etc., d'ér n'a dis încă de cum, că *a* nu primesce accentul unde se recere negreșit d. e. la infinitive unde și el îl întrebuințéză expres (De nu l'a uitat culegătorul: așa găsim numai pe pag. 61 a crit. vol. I. de șese orî accentul pe *á*: *află, îndreptă, intrupă, adăogă, continuă, aruncă*; și aceșta cu atât mai natural, cu cât numitul autor accentuéză infinitivele și de la celelalte conjugățiuni d'icând: „*vom scrie: a vedé, a simți și perfectul tăcú*“ etc. (v. III pag. 438.)

Însé nevoia e, că unii scriu accentul acut plecat spre drepta alții spre stânga: *a lucră și a lucră a iubi și a iubi* etc. nerămânând pentru obtusul accentuat semn corespunđător, ci scriu în loc de: el *adună* și el *adună* numai *adună*, și *ér adună*, în loc de *cețăfi* scriu *cețăfi*, în loc de *domnului sé ne rugăm*, scriu *domnului sé ne rugăm* etc., unde pe *á* scurt nu-l poți întona lung,

pentru că e indicat cu semnul scurtărei. De aici vom afla rațiunea, pentru ce scriitorii cărților bisericesci mai vechi indicau accentul la fiecare cuvânt și era bine așa. Cel puțin cantorii bisericesci vedeau unde să țină isonul, nu ca copiii (și mulți bătrâni) cari umblând cu icóna la Crăciun urlă: *Nașterea ta Christósé d'umneđeul nostru* etc.

Academia Română a fost regulat bine accentele la 14 Aprilie 1880 (anal pag. 435) și de atunci n'a mai schimbat nimic la acea regulare. — Dér cine se ține de ea?

Novizatorii noștri pretind, ca fiecare son să aibă litera sa specială ca în scrierea așa numită Cirilică, — că numai așa vom pute scrie precum vorbim. — Bêtrâni, d'ic ei, au fost nisce fantăști letini când au abandonat slovele azibuchilor, și autorul Criticelor n'a fost mai bun, când a scris: *că nici un popor nu scrie cum pronunță, și nu pronunță cum scrie* (III—241) —.

În opozițiune cu acest pronunțament novizatorii au reintrodus pe cirilicele *ѣ* și *ѡ* îmbrăcate în piele de oie cu *ă* și *î* fără considerare, că ele derivă nu numai din *a* și *i*, ci și din alte vocale, d. e. bărbat, vîd, și *cântând, vînt, rîd*, etc.

Décă azbuchistii cred, că sunt mai ocoși de cât bêtrâni, poftéză pe lângă *ѣ* și *ѡ* a introduce și pe celelalte derivate cirilice: precum sunt: *к, т, ѱ, ѱ, ѱ*, apoi pe *ior, iori, ir, iete, iaco*, etc., și atunci școala latinistă va fi pe deplin întrântită la pământ — cu toate etimologismele sale.

Dér și până ce le vor introduce pe acestea toate, întipuiți-vé o scriere anti-etimologică ca aceșta: *Cînd ruminii de la Cimpina, Cimpulung, Ciineni, tinari și batrini, dînd mina unu cu altu, și jucînd paregămplu: hora, d'a mina ori briul — calatorului ramine incintat* etc. + plus *ă* și *î*, — Apoi d'iceți-mi *Ecce homo Platonis!*

(Va urma).

NECROLOG. Silvia D. R. Cordescu n. Mărculeț ca soție, Cincilia, Daniel și Viorel, Aurelia, Mihail, Lucreția, Cicerone și Dominica ca fi și fice, Paraschiva ca soră, p'etrunși de durere anunță tuturor amicilor și cunoscuților, că iubitul lor soț, tată și frate **Daniel R. Cordescu**, fondatorul și proprietarul liceului „Lumina“ din București, membru pe viață al „Asociațiunei“ și al altor societăți culturale și financiare, Director executiv al „Cordianeii“ din Foventea (Fófeld, Hochfeld) comit. Sibiiului în Transilvania, astăzi în 26 Ian. 1903, la 10 ore a. m. în al 60-lea an al etății sale după un morb mai îndelungat, fiind împărțit cu Sfintele Taine, s'a mutat la cele eterne. În mormântarea iubitului nostru răposat se va face Mercuri la 28 Ianuarie a. e. st. n. la orele 10 a. m. din casa proprie. — Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvîntată!

Fofeldea, 26 Ianuarie 1903.

Literatură.

A apărut „*Alb și Negru*“, (proșă) de Ioan Gorun. Prețul 3 cor. esemplar. Depozitul general la Tipografia „Voinței Naționale“. — Tot aci se mai află câte-va esemplare din volumul „*Câte-va Versuri*“, de același autor. Prețul 2 cor. Cărțile se expedéză contra prețului în mandat postal.

Diverse.

Invențiuni interesante. Nicolae Tesla, un renumit învățat american, a făcut în ultimii timpî mai multe descoperiri extrem de interesante, cari merită să fie cunoscute de cetitorii noștri. Așa a descoperit mijlocul de a lumina un salon, într'un chip foarte ciudat. Jur împrejurul plafonului unui salon, pune fire nenumerate de sîrmă, prin cari electricitatea trecînd, se produce o lumină ca cea din timpul zilei. Ce e mai curios e, că persoanele ce s'ar afla în acel salon, nici nu pot să-și dea socotélă de unde vine acea lumină.

O altă invențiune, care după Tesla, e menită să revoluționeze războiul e următoarea: Savantul american a fabricat nisce aparate de metal foarte curioșe, căci ele sunt extrem de sensibile. Cu ele Tesla vrea să înlocuiescă armata. Aceste aparate, așezate cu ordine, răspund prin ex-plosibile, la orî-ce atingere, ele funcționeză prin electricitate. Tesla propune ca soldații să fie înlocuiți prin acești automați și ele să decidă de sorta unui război. Propunerea e în adevăr cu totul americană.

Salvarea ómenilor aprinși reclamă mare prezență de spirit, pentru a nimeri adevărata cale spre a da repede ajutor. Nu trebuie să fugă cine-va numai decât după apă, cum se întemplă de cele mai multe-orî, ci să ia o pătură orî se-și desbrace paltonul séu surtucul și să înfășóre cu el persoana arđendă, apoi să o trântéză la pământ și să o rostogoléză atât timp pe jos, până se vor stinge flăcările. În cas când nu găsește repede o pătură, să-l acopere strîns cu propriul séu corp și să se rostogoléză împreună pe pământ. Se înțelege, că pentru aceșta se cere o mare abnegație. Numai după aceea să se aducă apă și să se ude rănitul din creștet până în tălpi, căci hainele ferbinți carbonisate ar arde mai departe în corp. Pe urmă să se aducă repede medic, ér hainele să se taie cu un cuțit séu cu fór-fecile. Décă fi este sete, să se dea suferindului numai beuturi ferbinți: oéiú, cafea, grog, deore-ce temperatura corpului în asemenea împrejurări de obiceiú scade. Cei-ce se aprind de ordinar caută să fugă afară, prin ceea-ce se produce curent și flăcările primesc hrană. În loc de aceșta nenorocitul trebuie să se rostogoléză pe pământ și să stringă hainele mai aprópe de corp.

Confesiunile creștine în Statele Unite. Asupra principalelor confesiuni creștine din Statele Unite ale Americii avem următoarele date oficiale luate din „Monitorul guvernului american“. Este necesar a spune, că înseși corporațiunile își capétă aceste date și pe diferite căi. De exemplu, romano-catolicii își calculéză sumele lor după numărul botezaților; bisericele evanghelice — după numărul celor ce vin la cuminecătură etc. Statistica mai întâiu de toate observă o creștere de 2.67% a numărului tuturor membrilor bisericei creștine în genere numai în anul trecut 1901 în timp ce creșterea anuală a populațiunii în timpul întregului deceniu din urmă a fost în termin de mijloc de 2.18%. Corporațiunea aceșta arată că biserica nu numai nu-și pierde influența asupra societății, ci din contră mai mult și-o întinde. Toți următorii bisericei la un loc sunt în număr de 28,090,637 adecă aprópe 40% din întreaga populație a Statelor. Trecînd asupra cifrelor fiecărei confesiuni creștine aparte, găsim cea mai mare creștere între romano-catolici. Numărul lor este 9,158,741 — spor numai în anul trecut de 468,083 de suflete. După d'ensii urméză metodistii, cari sunt în număr de 5,680,134 de ómeni apoi urméză baptistii, cari cuprind 4,280,522 de credincioși; apoi luteranii și presbiterianii la un loc 1,227,086 ómeni. Aprópe de d'ensii sunt așa numiții „ucenicii ai lui Christós“, o sectă care domineză exclusiv în apusul central, în număr de 1,179,541 de ómeni. Aceșta sectă în jumătatea ultimului deceniu aprópe s'a îndoit în număr. Locul următor este dat bisericei episcopale cu 750,799 de membri ai séi.

Sosiți în Brașov.

Pe ziua de 28 Ianuarie n.

Pomul verde: Ostermayer, Bodenbach; Reinsky, Codlea.

Europa: Weiss, Praga; Smilovits, Gyó-Hollo; Levai, Arad; Gratzner, Oimütz; Pulzer, Rubner, Viena.

București: Goller, Sibiiu; Haurer, Agnita; Silbersteni, Block, Budapesta.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandatie.)

Scrieri literare pentru popor.

Excursiuni pe munții Terei Bârsei și ai Făgărașului din punctul „La om“ de pe „Buce 1“ până dincolo de „Negoiul“. Descoperiri, întregite cu schițe istorice despre Castelul și țera Făgărașului de I. Turcu, proto notar pensionat al comitetului Făgăraș. Prețul 2 lei plus 10 b. porto.

Monologuri în versuri seria a 2-a după Auguste Vaquerie, Eugene Manuel, Uhlend, Emile Goudeau, E. Grenet-Dancour și L. Raibonne, de Nicolae Țincu. 1 cor. plus 5 b. porto.

Istoria lui Stan Pățitul. Partea a II-a. **Femeia** în versuri pentru popor de I. Tom. Totan învătător, preț. 20 b. plus 3 b. prt.

Buna chivernisală, carte pentru toți întocmită după ideile lui Sam. Smiles de Theodor V. Păcățianu. 40 bani plus 5 b. porto.

Buchete de flori, culesă din grădina limbei române pentru copii, fascicula III, de I. T. Totan, inv. Ed. I. Pr. 20 b. porto 5.

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Prețul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă și versuri, de Sextil Puscariu. Prețul cor. 1.60 pl. 20 b. porto.

Opiniunea publ. că, conferența ținută la Atheneul român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885 prețul 50 b. plus porto 5 bani.

Imbunătățirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, prețul 50 b. + 5 b. porto.

„Carnetul Roșu“, o interesantă **novelă nihilistă**, tradusă din germană de Moșul. O broșură de 104 pagini, format octav mic. Broșura oferă o lectură ușoară și distractivă. — „Moșul“ e cunoscut cetitorilor noștri din numărösele sale lucrări publicate în foaia diarului Gaz. Trans. Prețul cu posta 50 bani.

Dialogul Țiganului cu Sân-Petru la porța raiului său glume și petrecere de ajuns. Manual lucrat după biblia țigănească de Aron Boca Velchereanu 50 bani plus 5 b. porto.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu 2 cor. plus 10 b. porto.

Dinu Milan roman. Nenuica sfânt. de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 bani porto.

Feciorul Popel. Facerea Joiței. O dragoste a veacului. Rochia Catifei. Amedeo Madini. Din viața tristă. După natură. Balaurea ul, de Const. Mille. Prețul 2 cor. plus 10 b. porto.

Proba de foc comedie într'un act după A. Cotzebue, localizată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Dracul, novelă de V. R. Iutirescu. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 20 bani (cu porto 25 bani.)

Lira Bihorului, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 40 b. (cu porto 46 bani.)

Părintele Nicolae, schiță din viața preoților de G. Simu. Prețul 60 b. + 6 bani porto.)

Cuvinte de aur sau **învățături înțelepte** date de un părinte fiului său. Din operele lui I. H. Campe, tradus în limba română de Ioan Sonea preot gr. cat. în Sep lai. Cu permisiunea prea Venerabilului Ordinariat 1 cor. 60 b. plus 10 b. porto.

Săpătorul de bani, comedie în trei acte, localizată de A. Pop. Se recomandă mai ales pentru cei vreu să jöce teatrul. Prețul 24 bani (prin postă 28 b.)

Vieta după mörte, seu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenești și desertăciunea celor trecătoare, de I. P. Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10).

Poesii de R. V. Buticescu. Prețul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspini și zimbire, poesii și prosă de A. Pop. Prețul 80 bani (cu porto 86 b.)

Instrucțiuni populare despre datorințele și drepturile purtă datorului date de Wilhelm Niemandz. Acastă carte e un îndreptar de o trebuință nespuse de mare pentru toți căți au afaceri cu dările. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

„Omul“, noțiuni din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omeneșc de George Cătană inv. Acastă carte servește ca manual pentru anul al IV-lea al școlei pop., pentru școlele de repetiția și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (plus 5 b. porto.)

Cartea Ilustrată pentru copii și copile de George Simu. Acastă broșură conține poesii istorice și morale spre escitarea gustului de cetit la copii. Prețul 50 bani (+ 56 b. porto.)

Trandafiri și Viorele Poesii populare culesă și ordinate de Ioan Pop Rețeganul. Ediț. III. Prețul redus 60 bani (+ 10 b. p.)

Versuri de dor, adunate din poezii români de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. porto.)

Doi prinși în cursă, comedia într'un act de A. Kellner localizată de I. Em. Bobancu. Prețul 24 bani (+ 3 b. porto.)

Dr. Iosif Frapparti prelucrată de Ioan Papiu. Prețul 60 bani plus 10 bani porto.

„Considerațiuni istorice asupra asociațiunii poporelor și aplicațiunile lor la **națiunea noastră**“ de Ioan Clinciu profesor în București. Prețul 2 cor. (+ 10 bani porto.)

Țigani, schiță istorică, de I. P. Rețeganul. Prețul 1 cor. (+ 10 bani porto.)

Încăcata și nenorocita dragoste a lui Filaret și Antusei, o povestire foarte frumoasă în versuri, păstrată din bătrâni. Preț. 24 b. pl. 3 porto.

Prosă și versuri fabule de Gr. M. Alexandrescu prețul 30 b. plus 5 b. porto.

Cu vârful peniei, scrieri satirico-humoristice de Antonia Pop 1 Cor plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Rana Buticescu. Edițiunea „Amicului Familiei“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Umbre și lumini poesii de Em. Păvălanu, cor. 2-50 (porto 20 b.)

Asupra situațiunei, articoli și foișore de Ión A. Lăpedat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus a pre-ot. Cu aprobarea Prea venerabilului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Prețul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Inflința francesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iași. Cu 50 b. + 5 b. porto.

Cugete și considerațiuni din esperiența vieții lui Arghirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scoșe din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

Călindarul Plugariului.

A apărut și se poate procura de la tipografia A. Mureșianu — Brașov, „Călindarul Plugariului“. Prețul, cu porto, 25 cr. (50 bani).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obișnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor și cele postale, scala timbrelor, Măsurile, tîrgurile din Ardeal și Ungaria și lista advocaților români.

În **partea literară** vedem portretul bine reușit al repausatului episcop **Mihail Pavel** cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciunea (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Săl urmăm“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cincî într'o păstăie (poveste de Andersen), Lulea lui moș Radu, Legendă pămîntului și a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănățeneș) de regretatul tîner poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este și în acest an bine reprezentată prin următoarele articole: „Dușmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea zomilor“ de A. Boldor, „Causele de ce sēmănăturile sunt rele“ de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricătioșe pomilor și viilor“, „Ce plătesce banul și cum îl cruțăm noi?“

După **partea economică** urmează pe mai multe pagini diferite „povești“, „apoi „Diverse“ și în fine „Anecdote și Glume“.

Ca adaos sunt și anul acesta o mulțime de anunțuri.

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Ianuarie n. 1903

Renta ung. de aur 4%	121.25
Renta de corone ung. 4%	99.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	93.90
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.—
Bonuri rurale ungare 4%	101.85
Bonuri rurale croate-slavone	99.—
Impr. ung. cu premii	202.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin.	161.20
Renta de hărtie austr.	100.80
Renta de argint austr.	100.80
Renta de aur austr.	121.21

Rente austr. 4% de corone	101.75	Napoleondori	19.00
Losuri din 1860.	156.25	Mărci imperiale germane	117.15
Acții de-ale Băncii austro-ungare	15.73	London vista	239.97 1/2
Acții de-ale Băncii ung. de credit.	756.50	Paris vista	95.43
Acții de-ale Băncii austr. de credit	707.50	Note italiene	95.35

Sz. 15126—1902

tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság mint telekönyvi hatóság közhírré teszi hogy Dr. Senchea János ügyvéd végrehajtatónak kiskoru Popojov Victor s társ. végrehajtást szenvedő elleni 78 kor. 35 fillér tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtési ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő, F.-Szombattalvi községben fekvő a f.-szombattalvi 233 sz. tljkvben Stanciu János, Popajov Julianna lui János, Popajov Victor lui János kiskoru, Popajov Octavian lui János kiskoru, Popajov Zenobia lui János kisk., Stanciu János lui Máté és Popajov Victor nevén álló A + 638, 639 hrsz. egész ingtlnra 371 kor. 644 hrsz. egész ingtlnra 93 kor. 5943 " " " 25 " 2078 " " " 30 " 5945 " " " 25 " 2690 " " " 43 " 5949 " " " 19 " 2890 " " " 90 " 7060 " " " 75 " 2929 " " " 51 " 7065 " " " 147 " 3120 " " " 70 " 7068/1 " " " 56 " 3311, 3313 " " " 86 " 7070 " " " 67 " 3439 " " " 41 " 7205 " " " 29 " 3631 " " " 49 " 7416 " " " 31 " 4181 " " " 12 " 9551 " " " 102 " 4258 " " " 7 " 9552/3 " " " 22 " 4267 " " " 9 " 9649 " " " 34 " 4793 " " " 12 " 10307 " " " 13 " 5258 " " " 24 " 10313 " " " 13 " 5940 " " " 12 " 10318 " " " 16 " 5941/1 " " " 4 " 10329 " " " 10 "

1233 sz. tljkvben A + 5665 hrsz. alatt felvett egész ingatlanra 22 koronában ezennel megálapított kikiáltási árban elrendeltetik és hogy fennebb megjelölt ingatlanok az 1903 évi Február hó 14-ik napján délelőt 9 órakor Felső-Szombattalva község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyamma számított és az 1881 novem. 1-én 3333. sz. a kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-sa értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Fogaras, 1902 évi Október hó 29-ik napján.
A kir. járásbiróság, mint tlknyvi hatóság.
SCHUPITER, kir. albiró.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta **ori-ce comande** cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru tôte speciile de serviciuri
CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURÎ.
STATUTE.	Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
FOI PERIODICE.	Coverte, in lotă mărimea.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ DUFĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNȚURÎ.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.